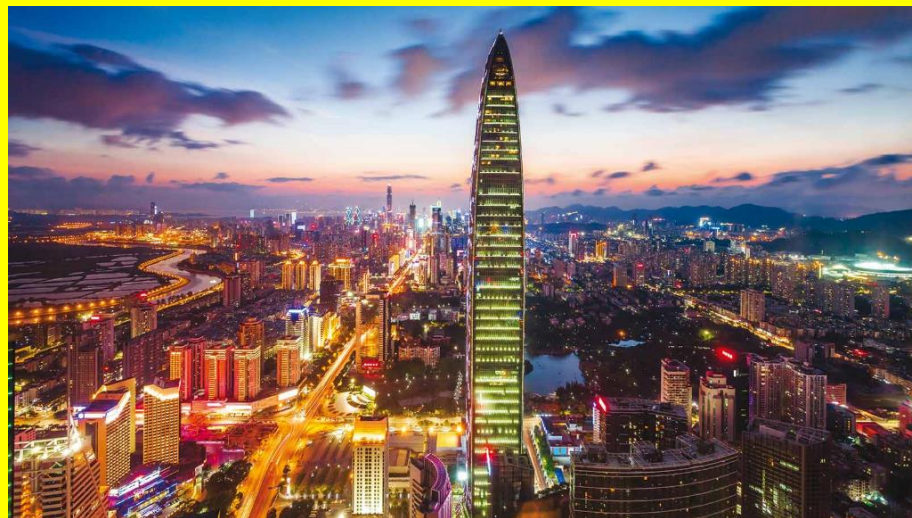

Čínská lidová republika

První reformní etapa (1979-1989)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Výchozí situace

- Mao Ce-tungova ekonomická strategie v podstatě vycházela ze **sovětského hospodářského modelu**
- Opakovaná „šoková terapie“ – Velký skok vpřed, Velká proletářská kulturní revoluce
- Mao Ce-tungova smrt (1976) nepředstavuje ekonomický milník
- 1976–1978, boj o moc a další směřování Číny

Začátek reforem

- prosinec 1978 – nástup reformního vedení
- výrazně ekonomicky orientovaný program, politické cíle stojí v pozadí
- pragmatická a flexibilní koncepce, důležité jsou cíle nikoliv prostředky
- zavádění tržních principů
- experimentální povaha

Agrární reforma

- reakce na dlouhodobou nedostatečnou výkonnost agrárního sektoru, potravinový problém přetrvávající po staletí
- **smluvní systém odpovědnosti**
- nový cenový systém, zvýhodněné ceny za nadprodukcii
- rostoucí popularita, zvýšení životní úrovně rolníků
- rozsáhlé dotace cen jako zátěž pro státní rozpočet

Průmysl

- pozvolný průběh reformem
- experimentální podoba v první polovině 80. let
- zrychlení reformního procesu v roce 1984
- omezení pravomocí stranických orgánů
- větší mzdová diferenciacce

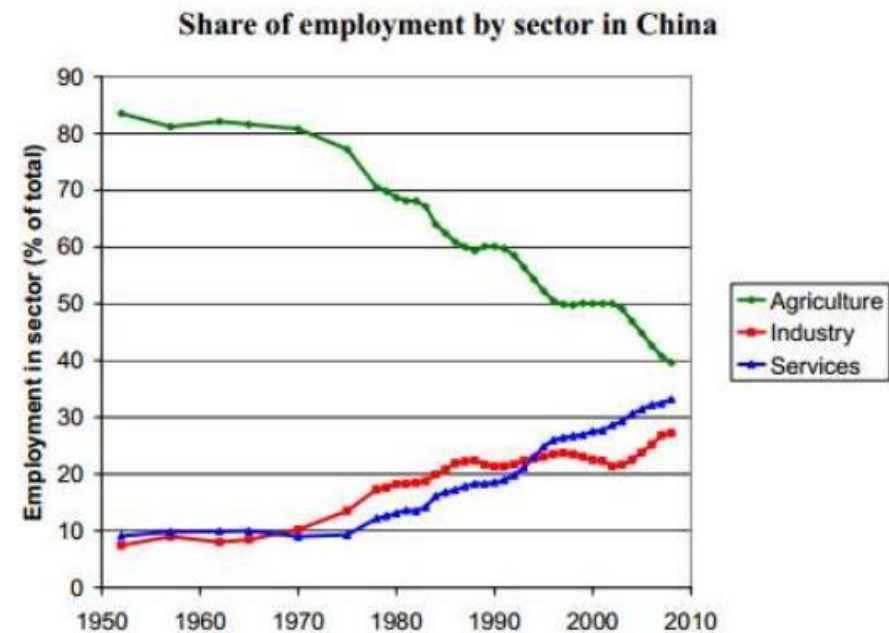
Průmysl

- větší svoboda při výběru dodavatelů a odběratelů
- reforma daňového systému
- nový model pracovně právních vztahů
- postupná liberalizace cen
- změny ve vlastnické struktuře (klesající podíl státních podniků)

Terciární sektor

- spíše zanedbávanou částí čínské společnosti x perspektivní oblast v rozvinutých tržních ekonomikách
- nízký podíl na tvorbě HDP
- reforma distribučního systému, spíše na úrovni maloobchodu než velkoobchodu

Source: China Statistical Yearbook 2009, Table 4-3.

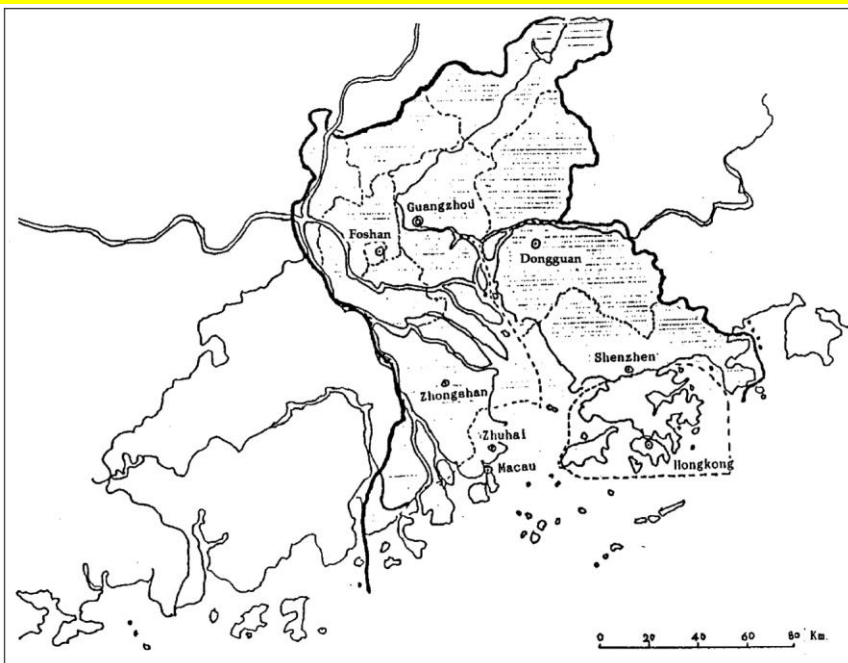
Bankovní systém

- reforma stávajícího jednostupňového bankovního systému, přiblížil se dvoustupňovému bankovnímu systému tržních ekonomik
- nové specializované banky (například Průmyslová a obchodní banka, Čínská zemědělská banka)
- rozšíření úvěrového systému

Zahraničně-ekonomické vztahy

- snaha získat zahraniční kapitál a technologie
- předpokladem nekonfliktní zahraniční politika
- proces otevírání Číny
- směřování zahraničního kapitálu do pobřežního pásu

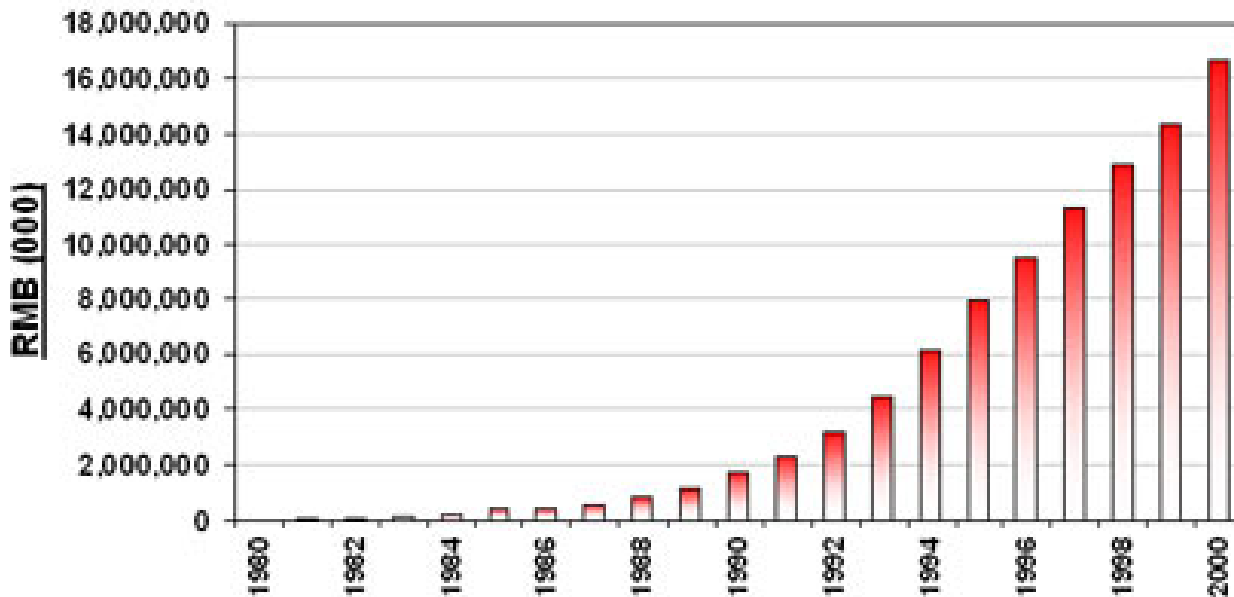
Zvláštní hospodářské zóny (SEZ)

- zvýhodněný daňový systém, sníženy celní tarify, vybudována nová infrastruktura
- geografická blízkost některého z „potenciálních investorů“
- Šen-čen, Ču-chaj, Šan-tchou a Sia-men (Shenzhen, Zhuhai, Shantou, Xiamen)
- případ Chaj-nanu (Hainan)

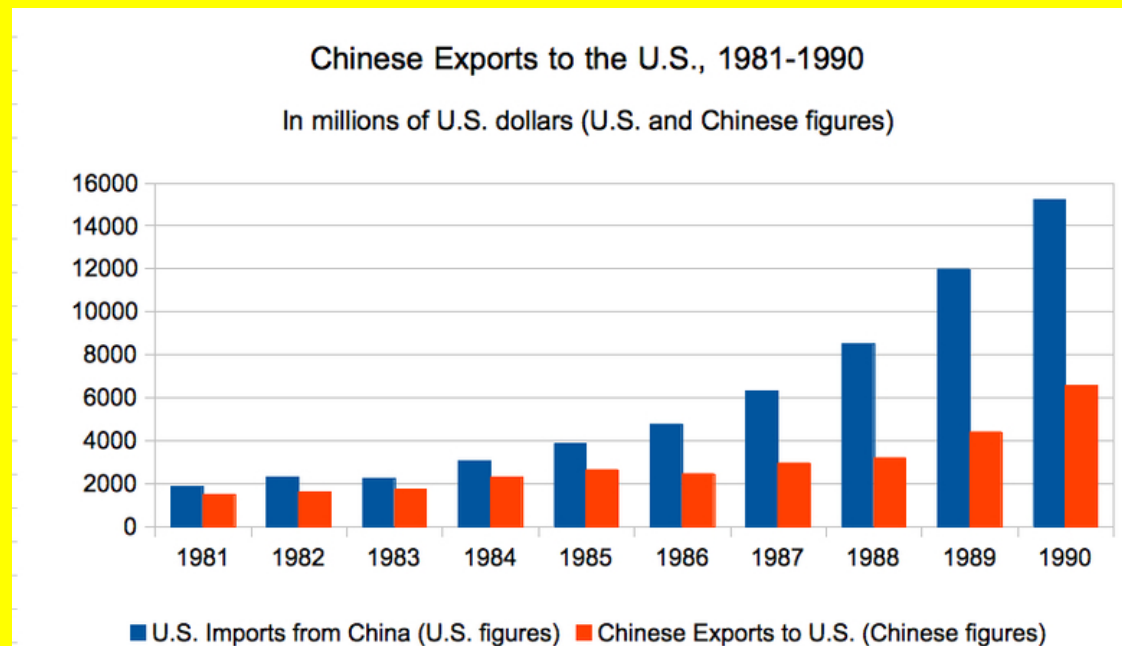
Zvláštní hospodářské zóny (SEZ)

- výjimečný příběh Šen-čenu (Shenzhen)
- obrovské investice, budování infrastruktury
- rychlý nárůst populace, ilegální migrace
- zastínění Hongkongu

Zahraničně-ekonomické vztahy

- narůst (přímých) zahraničních investic, cca 60 % nerealizováno
- expanze a také liberalizace zahraničního obchodu
- narůstal počet subjektů oprávněných k realizaci zahraničního obchodu
- podpora dovozů, které mohly urychlit, usnadnit hospodářský růst a zvýšit exportní výkonnost

Československo-čínské ekonomické vztahy

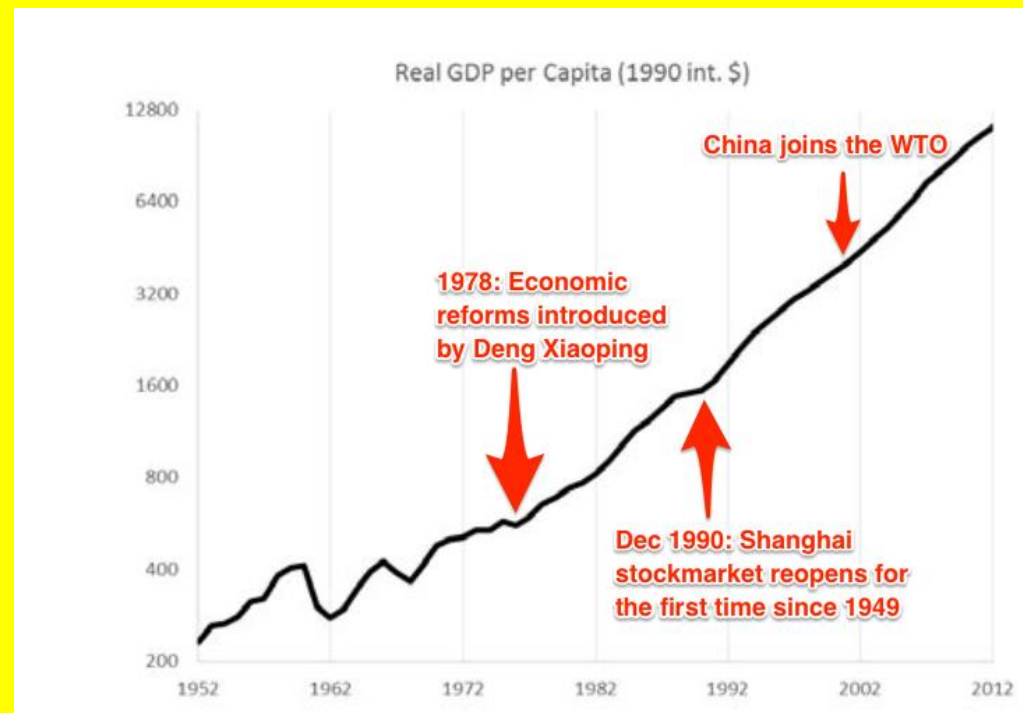
- reformní proces jako nový impuls vzájemnému obchodu
- ekonomické vztahy do velké míry zbaveny politického podtextu
- specifické podmínky obchodu mezi ČLR a státy RVHP, zvláštní instrumenty: clearingový systém v kombinaci s barterem
- kontroverzní stránky vzájemného obchodu (sporný ekonomický přínos z pohledu Československa)
- posílení vyjednávací pozice ČLR

Československo-čínské ekonomické vztahy

Československo-čínské ekonomické vztahy

Výsledky první reformní etapy

- proces, který měl řadu pozitivních stránek, ale také problémů
- velmi pozitivní základní statistický obraz
- hrubý domácí produkt vykazoval v průměru přibližně 10% nárůst, průmyslová výroba dokonce více než 12%
- Průměrná roční nominální mzda vzrostla trojnásobně, reálná mzda asi o 60 %.
- sílící pozice ČLR ve světové ekonomice

Výsledky první reformní etapy - problémy

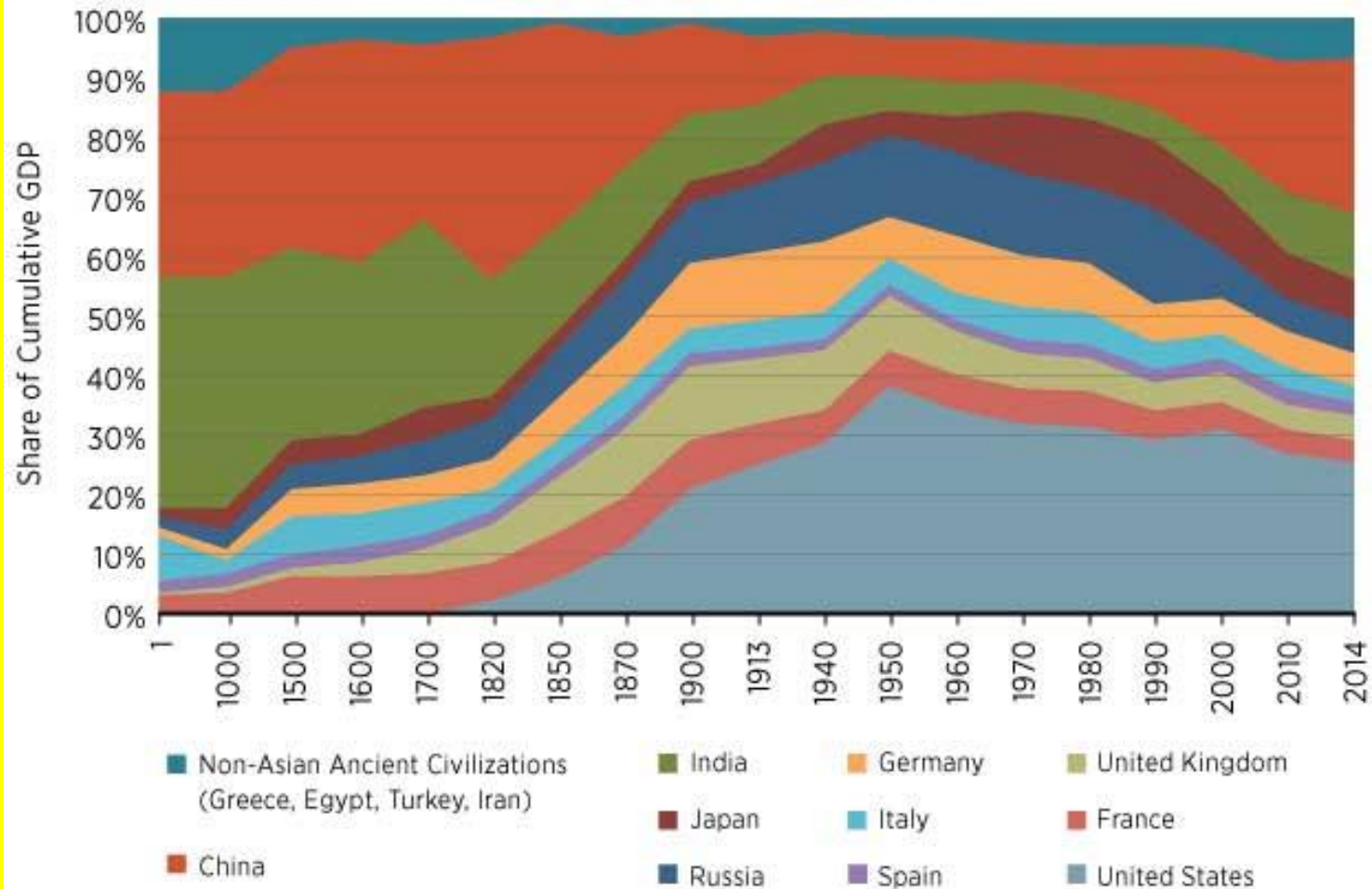
- opakované inflační tlaky, pasivní saldo zahraničního obchodu
- problematická situace státních podniků (státní dotace)
- rozdílné výsledky průmyslových podniků
- obtížně sledovatelný problém nezaměstnanosti
- korupce
- rostoucí regionální rozdíly
- ekologické problémy

FIGURE 2.2 Inflation vs. loan growth, 1981–1991

Source: *China Statistical Yearbook*, various; *China Financial Statistics 1949–2005*.

Economic History of China and Other Major Powers

SOURCE: The Maddison-Project, <http://www.ggdc.net/maddison/maddison-project/home.htm>, 2013 version.

NOTE: The cumulative gross domestic product is that for all the countries listed and represents at least 70 percent of the total for the world at any given time, with the rest provided by smaller countries.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

